

Digitale ondersteuning van mantelzorgers: een lust of een last?

Dr. Rosalie van Knippenberg

Maastricht UMC+

Maastricht University

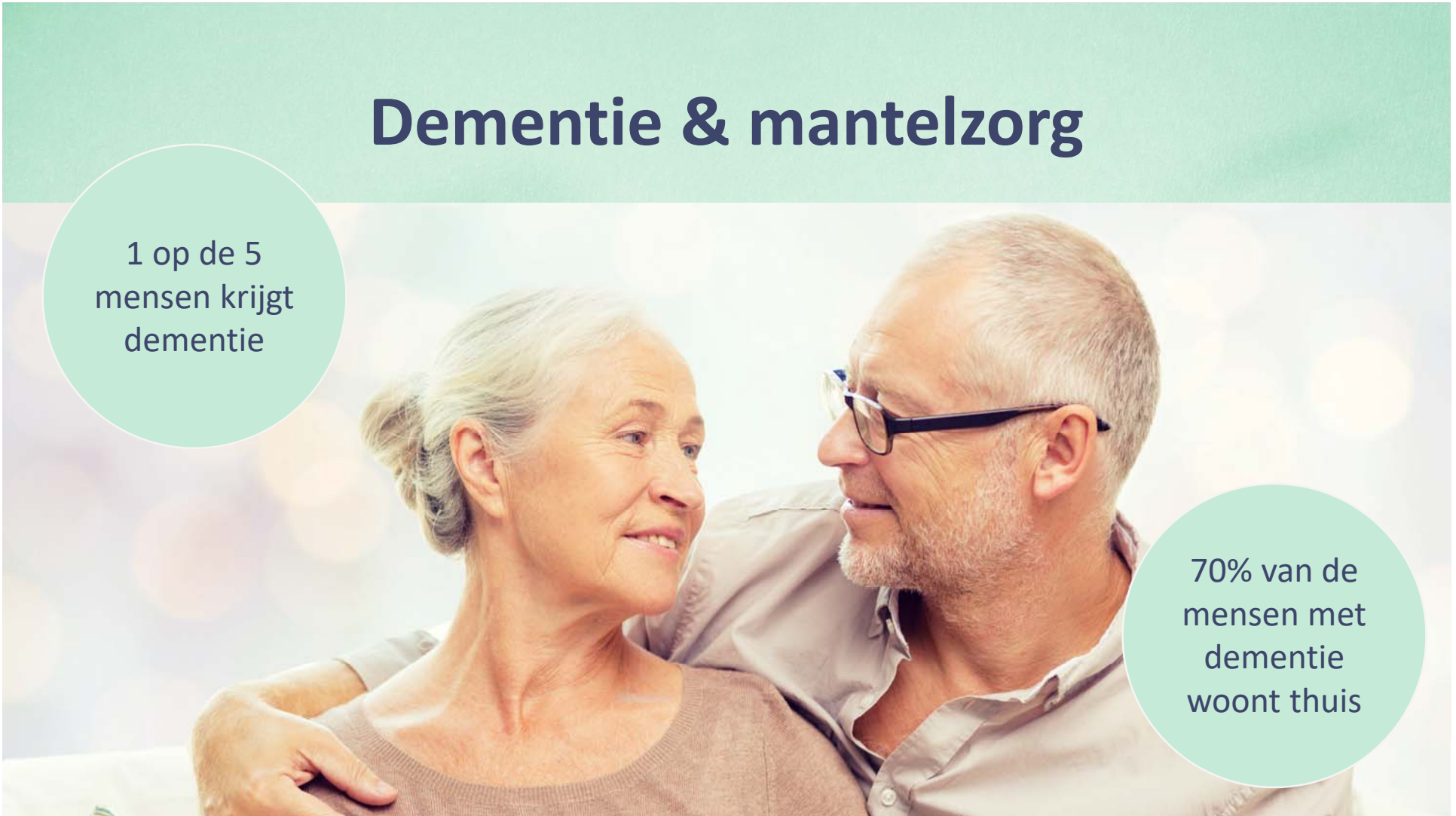

alzheimer
nederland

Dementie & mantelzorg

1 op de 5
mensen krijgt
dementie

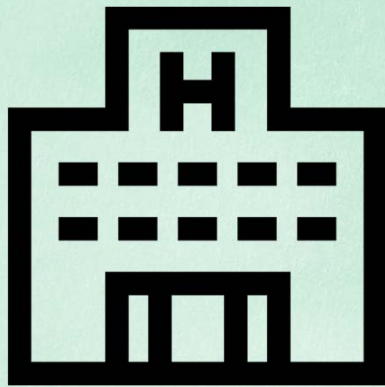
70% van de
mensen met
dementie
woont thuis

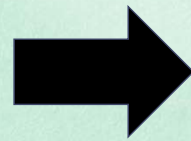
Impact op mantelzorgers

Mantelzorgondersteuning

Ondersteuning in
klinische omgeving

Ondersteuning in
dagelijks leven

Experience Sampling Methode (ESM)

Gestructureerde
dagboekmethode

Herhaaldelijk

Real-time

Dagelijks leven

Subjectieve ervaringen
& context

ESM - voordelen

Monitoren
welbevinden

Efficiënte en
persoonsgerichte
zorgverlening

Doelstellingen onderzoek

1

Verkenning van ESM in dementieveld
→ verkennende studie

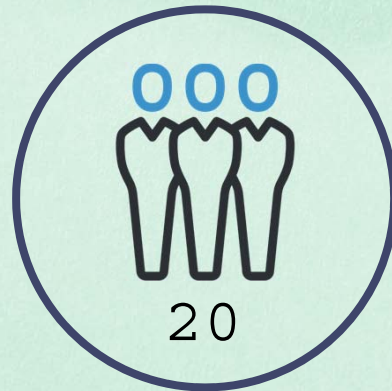
2

Toepassing van ESM in
interventie voor mantelzorgers
→ interventiestudie

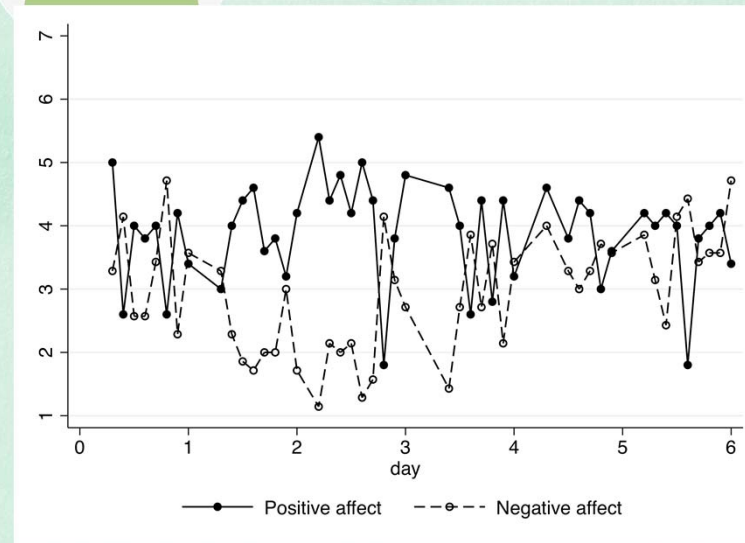
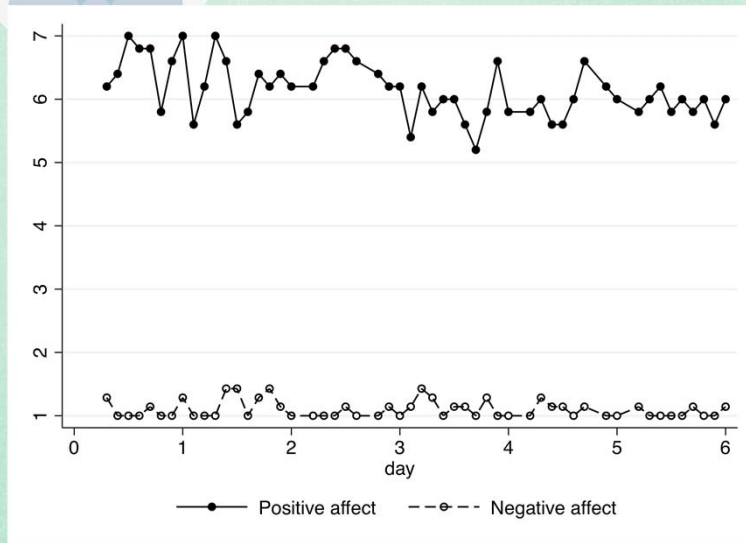

Verkennde studie

- Hoge therapietrouw (79%)
- Positieve ervaringen
- Tijdsintensief

Meerwaarde klinische praktijk

Van Knippenberg et al. 2016, *Int. J. Geriatr. Psychiatry*

Verkennde studie - resultaten

+ Gevoelens van competentie

+ Positieve emoties

+ Stabieler patroon

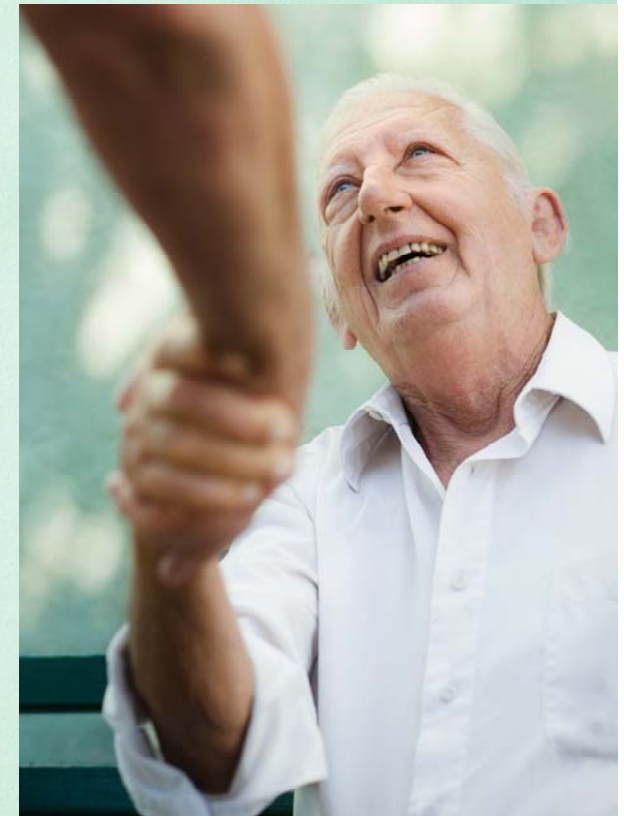
Verkennde studie - resultaten

- + Gevoelens van competentie
- + Gevoelens van controle
- + Adaptieve coping

- Negatieve stressreactie

Van Knippenberg et al. 2018, *PLOS ONE*

Interventiestudie

ESM-interventie Partner in Zicht

6 weken, 3 dagen

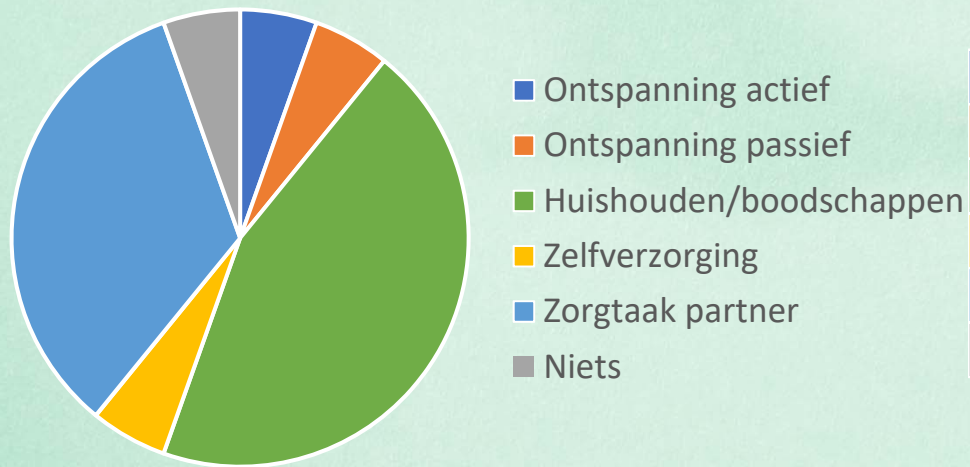

3 feedbacksessies

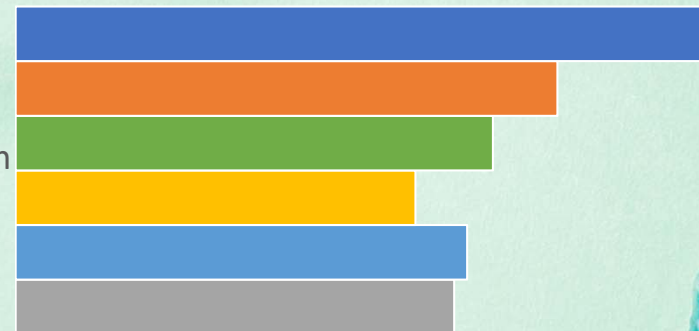

Voorbeeld ESM-feedback

Type Activiteit

Positieve emoties per type activiteit

Interventiestudie - methode

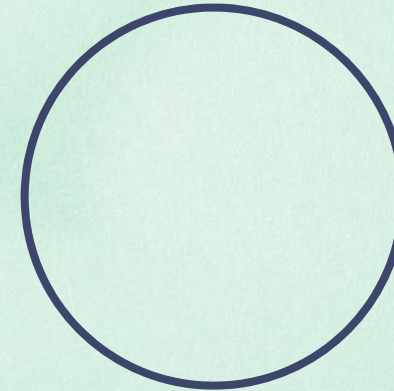
Interventie

Pseudo

Controle

Interventiestudie - resultaten

- Rekrutering moeizaam
- Hoge tevredenheid interventie
- Feedback vergroot inzicht
- Belang persoonlijke coach
→ blended care

31%

“Ik heb altijd geprobeerd voldoende tijd te nemen voor ontspanning naast mijn taken als mantelzorger. De feedback gaf me meer inzicht in mijn dagelijkse activiteitenpatroon en bevestigde dat mijn leven op het moment goed in balans is.”

“De situatie met mijn partner [persoon met dementie] voelde ‘normaal’ voor mij. Ik nam nooit de tijd om even bij de situatie stil te staan. De feedback was als een spiegel en wake- up call voor mij.”

Interventiestudie - resultaten

ESM-uitkomstmaten

Direct na interventie:
- Negatieve emoties

Interventie

Van Knippenberg et al. 2018, *Am. J. Geriatr. Psychiatry*

Interventiestudie - resultaten

Retrospectieve uitkomstmaten

2 maanden na interventie:

+ Gevoelens van competentie

- Stress

- Depressieve symptomen

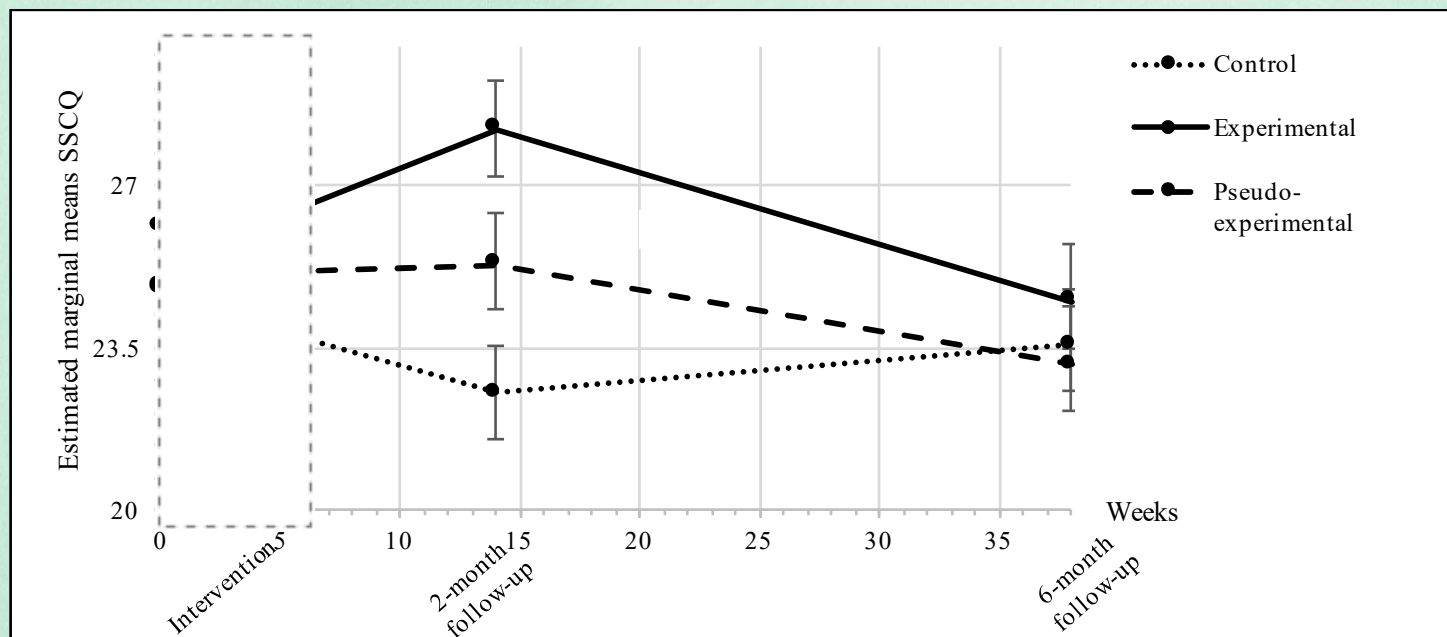
Interventie

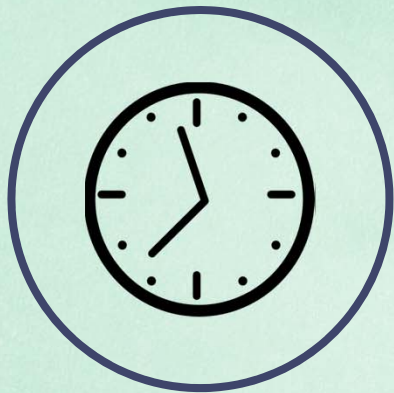
Pseudo

Interventiestudie – langetermijn effecten

Interventiestudie - resultaten

Lagere
tijdsinvestering

Persoonlijke
afstemming

Aanpassingen
ESM-app

Conclusies

Screening en
assessment

Mantelzorger
ondersteunen

Toekomstige
implementatie

Toepassing van ESM bij verschillende populaties

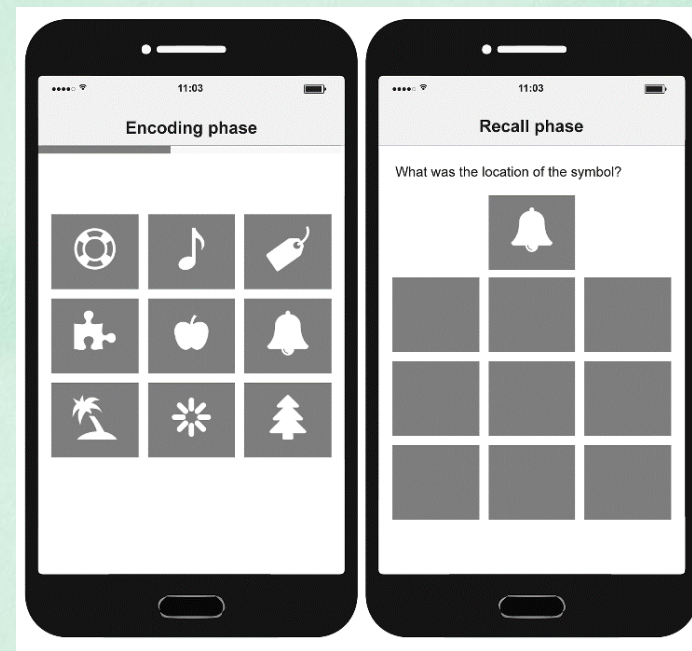
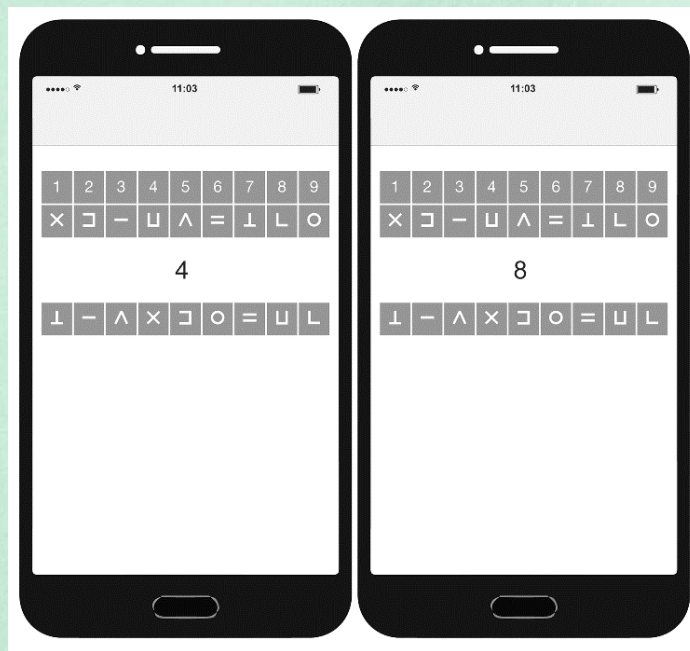
Mild
Cognitive
Impairment

Gezonde
ouderen

Niet-
aangeboren
hersenletsel

ESM & cognitie

Daniëls et al. under review, *Internet Interventions*

PsyMate - demo

vodafone NL

14:51

49%

🔍

psymate

✕

Annuleer

PsyMate

Geneeskunde

OPEN

PsyMate login
Use personal credentials and subject ID or, for new users press the register-button.
More information at www.psymate.eu.

username

password

extra

login

register

PsyMate registration (new user)
Register with your e-mail and the protocol-name that was provided to you. Leave the 'protocol'-entry blank for the default-functionality (demo). You will receive an e-mail with login details for future use. We do not store your e-mail address.

e-mail address

protocol (optional)

register

login

Ik voel me opgewekt

1234567

Heel Matig Zeer

Bedankt!

r.vanknippenberg@maastrichtuniversity.nl

Prof. dr. Marjolein de Vugt

Prof. dr. Rudolf Ponds

Prof. dr. Frans Verhey

Prof. dr. Inez Myin-Germeys

